

Venezuela, i synnerhet fallet Maria Lourdes Afiuni

Europaparlamentets resolution av den 8 juli 2010 om Venezuela, särskilt fallet Maria Lourdes Afiuni

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sina tidigare resolutioner om situationen i Venezuela, särskilt resolutionerna av den 11 februari 2010, den 7 maj 2009, den 23 oktober 2008 och den 24 maj 2007,
- med beaktande av artikel 122.5 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. Maktindelning och oberoende institutioner utgör grunden för alla demokratiska och konstitutionella stater.
 - B. Maria Lourdes Afiuni, tillsynsdomare (juez de control) i Caracas, agerade i enlighet med venezuelanska lagar och med hänvisning till ett yttrande från FN:s arbetsgrupp mot godtyckliga frihetsberövanden när hon den 10 december 2009 villkorligt frigav Eligio Cedeño (på strikta villkor, vilket inbegrep att han frantogs sitt pass) som suttit häktad i väntan på rättegång sedan februari 2007.
 - C. Enligt venezuelansk lag är häktningstiden i väntan på rättegång begränsad till två år, och när domare Afiuni förkunnade beslutet respekterade hon grundläggande rättigheter enligt venezuelansk och internationell rätt.
 - D. Domare Afiuni arresterades omedelbart, utan åtal, i domstolen av tjänstemän från Venezuelas säkerhetstjänst och flyttades den 12 december 2009 till INOF (Instituto Nacional de Orientación Femenina), ett fängelse i högsta säkerhetsklassen. Sex månader senare befinner hon sig fortfarande där, under förhållanden som fortsätter att äventyra hennes fysiska och psykiska hälsa eftersom så många som 24 av internerna dömts av henne för brott som mord, narkotikasmuggling och kidnappning. Under tiden i fängelse har hon utsatts för förolämpningar, hot, verbala och fysiska angrepp samt utsatts för mordförsök.
 - E. I ett TV-sänt tal den 11 december 2009 kallade president Hugo Chávez henne för en bandit, och uppmanade den allmänne åklagaren att utdöma högsta möjliga straff. Han uppmanade även nationalförsamlingen att anta en ny lag om att skärpa straffen för denna typ av agerande, vilken skulle tillämpas retroaktivt.
 - F. Enligt artikel 26 i Venezuelas författning ska rättsväsendet vara självständigt och oberoende, och Venezuelas president bär ansvaret för att garantera rättsväsendets oberoende.
 - G. Efter presidentens uttalanden mot domare Afiuni anklagades hon för maktmissbruk, korruption, konspiration och för att ha medverkat till att en fånge sluppit ur fängelse, och trots att åklagaren har visat att hon inte tagit emot pengar och att det därför inte finns

några bevis för korruption sitter hon fortfarande i fängelse.

- H. Detta fall har givit upphov till en rad rapporter, resolutioner och uttalanden som fördömer de venezuelanska myndigheterna och som uttrycker solidaritet med domare Afiuni. Advokater och domare från hela världen, icke-statliga organisationer som Amnesty International och Human Rights Watch, och FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter har uttryckt sin oro för hennes situation och hävdar att hon fängslats för sin integritet och sin kamp för rättsväsendets oberoende. Dessutom kräver den interamerikanska kommissionen för de mänskliga rättigheterna att det ska vidtas försiktighetsåtgärder för att garantera hennes personliga säkerhet.
 - I. Fallet med domare Afiuni är inget isolerat angrepp från de politiska myndigheterna på rättsväsendet, utan vissa domare har avsatts medan andra har valt att gå i exil.
 - J. Försämringen av det demokratiska läget i Venezuela är påtaglig även på andra områden, särskilt när det gäller pressfriheten, däribland friheten på Internet, som konstant har angripits av regeringen och mot vilken åtgärder av alla de slag har vidtagits, bl.a. har tidningar, radiostationer, webbplatser och tevekanaler lagts ner.
 - K. Demokratin och respekten för grundläggande friheter är ytterst beroende av att medierna åtnjuter frihet, med tanke på mediernas grundläggande roll för att garantera friheten för var och en att uttrycka sina åsikter och idéer, med vederbörlig respekt för minoriteters rättigheter, inbegripet politiska oppositionsgrupper, och för att bidra till att involvera allmänheten i de demokratiska processerna så att det därmed blir möjligt att anordna fria och rättvisa val.
 - L. Inför det kommande valet till nationalförsamlingen den 26 september 2010 har det nationella valrådet, på begäran av regeringen, ändrat valkretsindelningen för valet av de 167 ledamöterna av nationalförsamlingen, vilket påverkar uppemot 80 procent av de delstater som styrs av oppositionen.
 - M. Åtgärder, såsom godtycklig konfiskering och expropriering, som har drabbat över 760 företag sedan 2005, av vilka några berör EU-intressen, undergräver medborgarnas grundläggande sociala och ekonomiska rättigheter.
 - N. Det politiska läget i Venezuela är mycket spänt, vilket tar sig uttryck i trakasserier, hot och skrämselföretag mot samt politisk och straffrättslig förföljelse av den demokratiska oppositionen, dess företrädare, dess demokratiskt valda borgmästare och guvernörer, studentrörelsen, medlemmar av armén och rättsväsendet, motståndare till Chávez officiella politik, journalister och medier. Många har till följd av detta fängslats av politiska skäl.
1. Europaparlamentet beklagar angreppen mot rättsväsendets oberoende och uttrycker sin oro över frihetsberövandet av domare Afiuni, som parlamentet betraktar som en kränkning av hennes grundläggande personliga rättigheter och ett mycket allvarligt hot mot rättsväsendets oberoende, vilket utgör rättsstatsprincipens stomme.
 2. Europaparlamentet begär att hon ska frigges och uppmanar den venezuelanska regeringen att respektera rättsstatens värderingar och underlätta för en rättvis och snabb rättegång med alla nödvändiga rättsliga garantier.

3. Europaparlamentet är oroat över att de förhållanden under vilka domare Afiuni sitter fängslad hotar hennes fysiska och psykiska integritet. Parlamentet uppmanar fängelseledningen att strikt och omedelbart tillämpa de åtgärder och rekommendationer som den interamerikanska kommissionen för de mänskliga rättigheterna förespråkade den 11 januari 2010 med avseende på domare Afiunis fängelseförhållanden.
4. Europaparlamentet fördömer de offentliga uttalanden som Venezuelas president har gjort, i vilka han förolämpar och talar nedsättande om domaren samtidigt som han kräver strängast möjliga straff och begär att det ska göras en lagändring för att göra det möjligt att utdöma ett ännu strängare straff. Parlamentet anser att dessa uttalanden förvärrar hennes situation i fängelset och utgör ett angrepp mot rättsväsendets oberoende från ett lands president, som borde vara rättsväsendets främste garant.
5. Europaparlamentet påminner Bolivarianska republiken Venezuelas regering om att den måste respektera yttrande-, åsikts- och pressfriheten liksom rättsväsendets oberoende, eftersom den är skyldig att göra så enligt landets egen författning och enligt olika internationella och regionala konventioner och stadgar som landet har undertecknat. Parlamentet anser att de venezuelanska medierna bör garantera en mångsidig bevakning av det politiska och sociala livet i Venezuela.
6. Europaparlamentet uppmanar vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik att uppmärksamma de venezuelanska myndigheterna på att EU är oroat över respekten för de mänskliga rättigheterna, demokratin och rättsstatsprincipen i detta sydamerikanska land, och att resolut försvara de intressen och tillgångar som medborgare och företag i EU har.
7. Europaparlamentet påminner om att det för att få utöva makt i en demokrati, utöver den obestriddliga och nödvändiga legitimitet som bygger på valresultatet, enligt Amerikanska samarbetsorganisationens (OAS) interamerikanska demokratistadga även krävs legitimitet i utövandet av sådan makt, vilket förutsätter att maktutövningen bygger på respekt för pluralism, fastställda spelregler, gällande författning, lagar samt rättsstatsprincipen som en garanti för ett fullständigt demokratiskt system. Dessutom krävs det att maktutövningen sker med respekt för politiska motståndare som agerar med fredliga och demokratiska medel, särskilt om dessa har valts och erhållit sitt mandat genom allmänna val.
8. Europaparlamentet uppmanar Venezuelas regering att inför valet till nationalförsamlingen den 26 september 2010 respektera demokratins spelregler och principerna om yttrande-, församlings- och föreningsfrihet och om fria val samt att bjuda in Europeiska unionen och internationella organ att övervaka detta val.
9. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, Bolivarianska republiken Venezuelas regering och nationalförsamling, den parlamentariska församlingen EU–Latinamerika och Amerikanska samarbetsorganisationens generalsekreterare.